



**BELGISCH INSTITUUT VOOR POSTDIENSTEN
EN TELECOMMUNICATIE**

**RAADPLEGING VAN DE RAAD VAN HET BIPT
MET BETREKKING TOT
NEXT GENERATION NETWORKS « NGN »
EN
NEXT GENERATION ACCESS « NGA »**

PUBLIEKE VERSIE

Werkwijze om reacties op dit document te sturen

Antwoordtermijn: tot 29 februari 2008
Contactpersoon: Reinhard Laroy, IR-adviseur (02 226 88 22)
Antwoordadres per e-mail: reinhard.laroy@bipt.be

**Reacties worden enkel elektronisch verwacht.
In het document moet duidelijk aangeduid worden wat confidencieel is.**

Inhoudsopgave

Inleiding.....	3
Wat is NGN / NGA ?.....	4
NEXT GENERATION NETWORK (NGN)	4
NEXT GENERATION ACCESS (NGA)	5
Europese context.....	6
EUROPESE COMMISSIE	6
<i>De rol van de regulator</i>	6
<i>Omgaan met Next Generation technologieën</i>	7
ERG OPINION.....	8
NEDERLAND	9
Belgische context.....	12
DE BELGISCHE MARKTSITUATIE	12
AANKONDIGINGEN	16
<i>Uitfaseren ATM Core Network</i>	16
<i>VDSL2 in het toegangsnetwerk</i>	17
<i>Fiber to the home?</i>	17
IMPACT OP DE BELGISCHE MARKT.....	18
BUSINESSPLANNEN VDSL2-ONTBUNDELING.....	20
<i>Internationale studies</i>	20
<i>De Belgische situatie</i>	21
Analyse van de bijkomende maatregelen	23
TRANSPARANTIE OMTRENT TOEKOMSTIGE NETWERKONTWIKKELINGEN.....	23
<i>Probleemstelling</i>	23
<i>Correctiemaatregel</i>	23
<i>Rechtvaardiging</i>	23
SLUITING VAN DE TOEGANGSPUNTEN TOT HET AANSLUITNETWERK OF SUBAANSLUITNETWERK.....	24
<i>Probleemstelling</i>	24
<i>Correctiemaatregel</i>	24
<i>Rechtvaardiging</i>	24
<i>Risico</i>	25
KOSTENORIËTERING TIJDENS SLUITING VAN DE TOEGANGSPUNTEN TOT HET AANSLUITNETWERK OF SUBAANSLUITNETWERK	25
<i>Probleemstelling</i>	25
<i>Correctiemaatregel</i>	25
<i>Rechtvaardiging</i>	26
COLLOCATIE OP STRAATCABINENIVEAU	26
<i>Probleemstelling</i>	26
<i>Correctiemaatregel</i>	27
<i>Rechtvaardiging</i>	28
NIEUWE BITSTREAMAANBIEDING I.P.V. ATM	28
<i>Probleemstelling</i>	28
<i>Correctiemaatregel</i>	28
<i>Rechtvaardiging</i>	29
BITSTREAM VDSL1	29
<i>Probleemstelling</i>	29
<i>Correctiemaatregel</i>	29
<i>Rechtvaardiging</i>	29
Procedure	30
NATIONALE RAADPLEGING	30
<i>Wettelijke basis</i>	30
<i>De praktische regeling van de nationale raadpleging</i>	30
Inwerkingtreding.....	31
Beroepsmogelijkheden	31
BIJLAGE : Schematische voorstelling Netwerk	32

INLEIDING

De afgelopen weken heeft Belgacom meer duidelijkheid gegeven over de introductie van nieuwe technologieën in zijn netwerk:

- Belgacom-CEO Didier Bellens en executive vice president of operations Scott Alcott hebben midden oktober in een gezamenlijk persinterview aan Bloomberg gemeld dat er een einde komt aan het ATM-netwerk tegen 2012.
- Belgacom heeft op 10 oktober 2007 op het wereldcongres voor breedbandinternet in Berlijn aan de pers bekend gemaakt dat tegen de lente van 2008 VDSL2-technologie beschikbaar moet zijn voor ruim 60 procent van de bevolking.

Aangezien deze nieuwe elementen een belangrijke invloed hebben op de markt en op de gereguleerde wholesale-producten wil het BIPT met deze nationale raadpleging de verschillende implicaties van deze recente aankondigingen bestuderen.

Op basis van deze analyse wil het BIPT bekijken of bepaalde aspecten van de marktanalyses voor de markten met betrekking tot toegang tot de lokale lus en bitstreamtoegang¹ dringend herzien moeten worden als gevolg van deze nieuwe evoluties om zich er van te gewis dat er door de introductie van nieuwe technologieën geen marktversturende elementen optreden die onherstelbare schade aan de Belgische telecommarkt kunnen veroorzaken indien er niet snel genoeg maatregelen worden genomen.

Het Instituut heeft van 25 oktober 2005 tot 23 december 2005 een openbare raadpleging gehouden over de analyses van de markten 11 en 12, en heeft in maart 2006 de Raad voor de Mededinging geraadpleegd. Na de bekrachtiging en de inwerkingtreding van het samenwerkingsakkoord zijn die marktanalyses overgezonden naar de mediaregulators van de gemeenschappen en nadien aan de Europese Commissie genotificeerd. Het Instituut is van plan deze marktanalyses begin 2008 te finaliseren. Het BIPT heeft in die analyses al aangekondigd dat het de sector zal raadplegen over de NGN's wanneer voldoende informatie beschikbaar werd.

Het belang van deze raadpleging voor de Belgische telecommarkt is niet te onderschatten. Het Instituut heeft echter gewacht totdat bepaalde elementen duidelijk waren alvorens het voorliggende document ter consultatie voor te leggen. De noodzaak voor transparantie en het belang van een geïnformeerd debat met begunstigen wordt ook beklemtoond door de "ERG opinion on Regulatory Principles of NGA":

"Transparantie kan aanzetten tot een geïnformeerd debat onder communicatieleveranciers over de potentiële karakteristieken en eisen van geplande NGA-ontwikkelingen. Na zo'n debat kan de NRI een besluit nemen in verband met zijn regulerende aanpak van om het even welke SMP-operator op de relevante markten en zo zekerheid en voorspelbaarheid verschaffen aan marktspelers en investeerders." (vrije vertaling).

¹ De markten met betrekking tot toegang tot de lokale lus en bitstreamtoegang staan ook bekend als de markten 11 en 12. In de nieuwe aanbeveling worden deze markten 4 en 5 genoemd.

WAT IS NGN / NGA ?

Alvorens dieper in te gaan op de problematiek, wil het Instituut eerst verduidelijken wat in dit document bedoeld wordt met de begrippen NGN en NGA.

NEXT GENERATION NETWORK (NGN)

Met Next Generation Network (NGN) wordt de evolutie van de huidige netwerkinfrastructuur bedoeld. Deze netwerkevolutie heeft als doel de operationele kosten te verminderen en nieuwe innovatieve diensten tegen hoge snelheid mogelijk te maken voor de eindgebruikers.

Eenzijds maken nieuwe technologische inzichten het mogelijk om te convergeren naar één dynamisch netwerk (op basis van IP of Ethernet) dat als basis zal dienen voor verschillende diensten (telefonie, internet, digitale tv, ...). Dit zorgt voor een grotere efficiëntie en minder kosten aangezien momenteel nog verschillende netwerken naast elkaar bestaan om bijvoorbeeld telefonie en internet aan te bieden met elk hun eigen voorzieningen qua bandbreedte.

Anderzijds zal ook de netwerkstructuur drastisch veranderen waarbij er maar een beperkt aantal aggregatiepunten overblijven waar al het verkeer gebundeld wordt. Hierdoor kunnen een groot aantal van de vandaag aanwezige centrales gesloten en verkocht worden, wat extra inkomsten oplevert voor de historische operator. Indien er centrales gesloten kunnen worden, kunnen er voldoende inkomsten gegenereerd worden om de netwerkaanpassingen te bekostigen.

Als bijlage wordt een overzicht gegeven van hoe het netwerk zal veranderen.

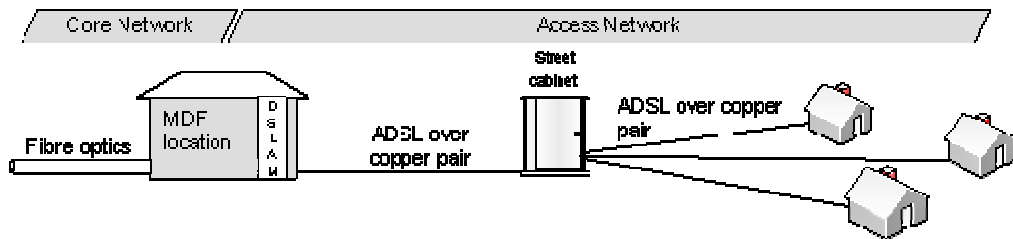
NEXT GENERATION ACCESS (NGA)

Het huidige toegangsnetwerk waarbij er een koperkabel loopt tussen de eindgebruiker en de centrale (LEX of LDC) zal de komende jaren drastisch veranderen omdat de bandbreedte (downloadsnelheid en uploadsnelheid) beperkt wordt door de lengte van de koperkabel en de kwaliteit van de koperkabel. Om hogere snelheden te halen moet dan ook de koperkabel geheel of gedeeltelijk vervangen worden door glasvezel.

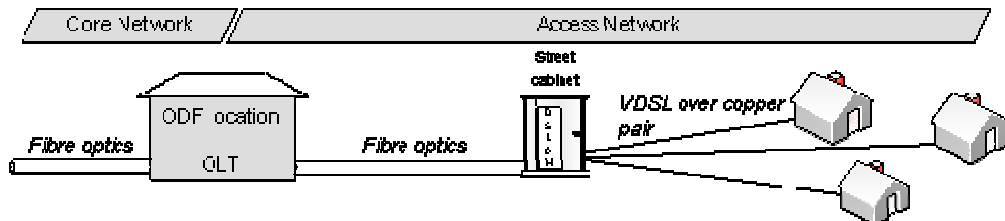
Bepaalde operatoren kiezen ervoor om meteen glasvezel tot in elke huiskamer aan te leggen (Fiber to the home), maar door de hoge investeringskosten die daarmee gemoeid zijn, kiezen de meeste Europese operatoren voor een tussenscenario waarbij glasvezel aangelegd wordt tot aan de straatcabine (KVD) en gebeurt de 'last mile' tussen de straatcabine en de eindgebruiker nog door de reeds aanwezige koperkabel (Fiber to the cabinet). In de straatcabine zelf wordt dan de actieve ADSL-apparatuur geplaatst die vroeger nog in de centrales (LEX/LDC) stond. Hierdoor worden een aantal centrales overbodig of wordt op zijn minst het noodzakelijke oppervlakte per centrale drastisch gereduceerd.

Belgacom heeft voor dit laatste scenario gekozen en de laatste jaren grote investeringen gedaan om glasvezel aan te leggen tot aan de straatcabines. Volgens persberichten zou Belgacom in de lente van 2008 klaar zijn om 60% van de bevolking aan te sluiten via deze aangepaste straatcabines.

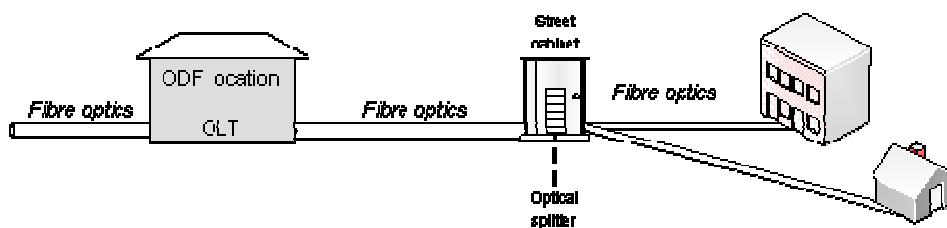
Huidige situatie toegangsnetwerk



Scenario Fiber to the cabinet



Scenario Fiber to the home/building



Figuur 1. Overzicht van evolutie van toegangsnetwerk (Bron: Cullen, 2007)

EUROPESE CONTEXT

Alvorens dieper in te gaan op de Belgische situatie wil het Instituut eerst een overzicht geven van wat er reeds op Europees niveau gezegd en geadviseerd is over NGN en NGA. Daarnaast bespreekt het BIPT in dit hoofdstuk ook de situatie in Nederland, waar de NGN/NGA-aspecten reeds langer besproken worden.

EUROPESE COMMISSIE

De rol van de regulator

In haar "Explanatory note: Accompanying document to the Commission Recommendation on Relevant Product and Service Markets within the electronic communications sector susceptible to ex ante regulation in accordance with Directive 2002/21/EC of the European Parliament and of the Council on a common regulatory framework for electronic communications networks and services" d.d. 13 november 2007 benadrukt de Commissie de ex-antelrol van de regulator inzake NGN's:

"Bij de toepassing van correctiemaatregelen moeten de regulatoren manieren vinden om de aanleg van nieuwe en efficiëntere netwerkarchitecturen te bevorderen, terwijl ze tezelfdertijd oog hebben voor de investeringen die nieuwkomers hebben gedaan op basis van huidige architecturen. De nationale overheden moeten de ontwikkelingen nauwlettend volgen en evalueren om ervoor te zorgen dat er gepaste correctiemaatregelen inzake toegang in stand worden gehouden voor de prospectieve periodes waarvoor de concurrentie ondoeltreffend wordt geacht, en om de ondermijning of ontmoediging van efficiënte toetreding te voorkomen".(vrije vertaling)

Het is in het licht daarvan dat deze raadpleging wordt gelanceerd.

Vivian Reding, Europese commissaris beklemtoonde tijdens haar toespraak op 26 november 2007 in Budapest het belang van de rol van de regulator voor Next Generation Networks

De behandeling van Next Generation Networks is een van de belangrijkste reguleringskwesaties waarmee wij de komende jaren worden geconfronteerd. Ik wil dat de regulering investeringen in toekomstige netwerken aanmoedigt. Regulerende vakantie is niet de oplossing; wat we nodig hebben is "gepaste" regulering die de concurrentie vrijwaart, terwijl nieuwe incentives worden gecreëerd voor investeringen. Maar wat betekent gepaste regulering?

Als we kunnen samenwerken en tot een samenhangend antwoord komen, zullen wij onze ondernemingen, klanten en de ruimere EU-economie een heel goede dienst hebben bewezen, omdat samenhang in de hele Gemeenschap een level playing field zal scheppen; samenhang zal de onzekerheid verminderen. Ik hoef u niet te vertellen dat een grotere zekerheid een noodzakelijke allereerste voorwaarde is als men grootschalige investeringen overweegt, vooral als men zich op een nieuwe markt waagt. Het impliceert een lager risico en dat betekent lagere kapitaalkosten.(vrije vertaling)

Omgaan met Next Generation technologieën

In het document « *Explanatory Note to the Commission Recommendation on relevant Products and Service markets* » van 13 november 2007 zegt de Europese Commissie de volgende zaken over Next Generation Core Networks:

Wegens de grote investeringen in NGN's hebben sommige historische operatoren gevraagd om een vaste datum te bepalen voor de intrekking van sectorspecifieke ex-anteregulering; andere vroegen "regulerende vakantie" voor grote nieuwe investeringen. De historische operatoren hebben in het bijzonder kritiek op opgelegde toegang tot hun infrastructuur en de prijs waartegen die wordt opgelegd (die ze doorgaans te laag vinden). Anderzijds vrezen nieuwkomers dat de historische operatoren in staat zouden zijn om de beschikbaarheid van toegang te beperken, waardoor bestaande investeringen zouden worden ondermijnd. Daarom zien zij in dat ex-ante regulering en bepalingen inzake open toegang op de netwerken van de historische operatoren nauw verbonden zijn met hogere investeringen en innovatie.

In het algemeen zijn er bij migratie naar "next generation core networks" minder regulerende implicaties. De op de markt gebaseerde EU-aanpak van de regulering van diensten staat los van de technologie die in het kernnetwerk wordt gebruikt. Voor zover de nieuwe "all-IP"-kernnetwerken de bestaande diensten blijven ondersteunen, zullen die diensten worden gereguleerd zoals voordien; voor zover de "next generation core networks" het mogelijk maken om nieuwe markten te ontwikkelen gebaseerd op nieuwe producten en diensten, zullen die nieuwe markten worden behandeld in overeenstemming met de procedures die vastgelegd zijn in het regelgevingskader.

Omtrent Next Generation Access merkt de Commissie in datzelfde document op:

In het geval van VDSL en glasvezel tot de straatcabine, ligt het aantal straatcabines hoger dan het aantal MDF-locaties, en dat kan zowel economische als technische moeilijkheden veroorzaken voor concurrenten die momenteel breedbanddiensten aanbieden op basis van ULL en ADSL-uitrusting op de MDF-locatie. Zij kunnen maar in beperkte mate infrastructuur aanleggen die gelijk is aan die van de historische operator. In het lokale toegangsnetwerk zijn de kosten geconcentreerd in werkzaamheden van burgerlijke bouwkunde. Die werkzaamheden kunnen oplopen tot 50 à 80% van de totale kosten per klant, afhankelijk van de toegepaste oplossing en specifieke lokale karakteristieken (zoals klantendichtheid, beschikbaarheid van kabelgoten, arbeidskosten en voorwaarden voor graafwerkzaamheden). De historische operatoren en kabeltelevisiebedrijven kunnen hun bestaande kabelgoten en doorgangsrechten gebruiken om die kosten te drukken. Andere concurrenten genieten a priori niet diezelfde voordelen, tenzij dan in zeldzame gevallen waarbij ze misschien toegang krijgen tot de faciliteiten van anderen.

De aanleg van toegangsnetwerken van de volgende generatie verandert de concurrentieomgeving op een aantal markten, in het bijzonder LLU en breedbandtoegang op wholesale-niveau. Zolang de concurrentievoorwaarden echter niet zijn veranderd, biedt de overschakeling naar NGN's geen kans om de regulering op de bestaande diensten terug te schroeven. Een tijd lang zullen concurrenten nog steeds behoefte hebben aan toegang tot koper op MDF-niveau of tot diensten van het bitstreamtype op verschillende niveaus van het netwerk.

Geplande wijzigingen in het toegangsnetwerk kunnen het eventueel moeilijker maken om gereguleerde correctiemaatregelen te blijven voortzetten, zoals ontbundeling van

het aansluitnetwerk (op gevestigde toegangspunten), die bedacht zijn om het gebrek aan daadwerkelijke concurrentie bij het verstrekken van breedbanddiensten tegen te gaan.

Bij de toepassing van correctiemaatregelen moeten de regulatoren manieren vinden om de aanleg van nieuwe en efficiëntere netwerkkonstrukturen te bevorderen, terwijl ze tegelijkertijd oog hebben voor de investeringen die nieuwkomers hebben gedaan op basis van huidige netwerkkonstrukturen. De nationale overheden moeten de ontwikkelingen nauwlettend volgen en evalueren om ervoor te zorgen dat er gepaste correctiemaatregelen inzake toegang in stand worden gehouden voor de prospectieve periodes waarvoor de concurrentie ondoeltreffend wordt geacht, en om de ondermijning of ontmoediging van efficiënte toetreding te voorkomen. Correctiemaatregelen zoals duct sharing, toegang tot dark fibre, opgelegde backhaul vanuit de straatcabine en nieuwe vormen van bitstreamtoegang zouden kunnen worden overwogen waar ze van pas komen, waarbij niet uit het oog wordt verloren dat de correctiemaatregelen overeenkomstig artikel 8 van de Kaderrichtlijn onder andere erop gericht moeten zijn economisch efficiënte investeringen in infrastructuur aan te moedigen. Daartoe is het mogelijk dat een aantal overgangsregelingen moeten worden overwogen om tijd te geven voor de aanpassing van de bestaande businessmodellen.

De Commissie is van plan om tegen half 2008 een specifieke Recommendation te publiceren over de behandeling van NGN's.

ERG OPINION

In het kader van de ERG (European Regulatory Group) is de opkomst van de NGN's bestudeerd en de sector is daarover geraadpleegd op Europees niveau. Het BIPT werkt actief mee aan die werkgroep van de ERG.

Het werk van de ERG heeft uiteindelijk geleid tot het opiniedocument "ERG Opinion on Regulatory Principles of NGA". Een gezamenlijk standpunt van alle Europese regulatoren dat op vraag van Europees commissaris Viviane Reding (brief van 30 april 2007) opgemaakt werd om de Europese Commissie te helpen bij de Framework Review.

Deze ERG opinion had de volgende aanbevelingen om de impact op de markten voor ontbundeling en bitstream op te vangen en de concurrentie te garanderen:

- Voor ontbundeling in de context van een veranderende netwerkinfrastructuur met de herconfiguratie of de sluiting van MDF's moet er een evenwicht gevonden worden tussen de commerciële vrijheid van een SMP-operator om zijn netwerk & diensten verder te ontwikkelen en de rol van de regulator om concurrentie te bevorderen. Dit kan door een deftig migratiepad te definiëren en de condities vast te leggen waarbij de SMP-operator een MDF mag sluiten.
- Aangezien subloop-ontbundeling (SLLU) een onderdeel is van markt 11, volgt uit de toegangsverplichting dat SLLU aangeboden moet worden in alle lidstaten.
- Ontbundeling van de verkorte lokale lus houdt de noodzaak voor collocatie op straatcabineniveau in.
- Ontbundeling van de verkorte lokale lus houdt de noodzaak van backhaulvoorzieningen in van de straatcabine naar de netwerkknoop van de operator en/of het voorzien van duct sharing.

- Wholesale-bitstreamreferentieaanbiedingen (incl. SLA's) moeten eventueel versterkt worden om de aanbidding van diensten met hoge kwaliteit mogelijk te maken en zich aan te passen aan de veranderingen in het SMP-netwerk.

De ERG zal in 2008 een evaluatie maken van het gebruik van de ERG-opinie over NGA.

NEDERLAND

Eind 2005 kondigde KPN aan dat het de volgende jaren zijn netwerk wil laten migreren naar een zogenaamd 'Next Generation Network'. De migratie naar een NGN is bedoeld om KPN een rendabel IP-breedbandnetwerk te bieden waarmee het elektronische-communicatiediensten van de toekomst kan verstrekken. De plannen van KPN omvatten de realisatie van ontbundelde toegang op het niveau van de straatcabine. Daartoe moet dat deel van het toegangsnetwerk tot de straatcabine worden verstrekt met gebruik van glasvezel.

KPN wil ook de functie uifaseren van de hoofdverdelers (MDF's) en bijna al zijn zogenaamde 'MDF-locaties' uifaseren. Die locaties en die functie zullen in het gemoderniseerde netwerk van KPN overbodig worden. KPN noemt die operatie de migratie naar "ALL-IP".

OPTA heeft zijn marktanalysebesluiten over ontbundeling en bitstream gepubliceerd op 21 december 2005. In die besluiten doet OPTA de volgende vaststellingen:

- op de retailmarkt voor breedbandinternettoegang bestaat daadwerkelijk concurrentie.
- op de wholesale-markt voor breedbandtoegang van lage kwaliteit bestaat daadwerkelijk concurrentie, omdat er hevige concurrentie is tussen de beschikbare bitstreamaanbiedingen. Serviceproviders kunnen wholesale-breedbandtoegang afnemen van KPN (vrijwillig aanbod van KPN), alternatieve DSL-providers en in sommige gevallen van kabeloperatoren. Indirecte prijszetting legt gedisciplineerde concurrenten beperkingen op op de retailmarkten.
- De wholesale-markt voor ontbundelde toegang tot het aansluitnetwerk is niet daadwerkelijk concurrerend en KPN heeft een sterke machtspositie. De regulering omvat toegangs- en prijsregulering.

In het kader van All-IP is KPN van plan om zijn netwerk zo te herstructureren dat een belangrijk deel van de geregleerde dienstverstrekking op de markt voor ontbundelde toegang, namelijk MDF-toegang, wordt uitgefaseerd. In het licht van een aantal andere ontwikkelingen ziet OPTA dat voornemen als voldoende motivatie om op korte termijn nieuwe marktanalyses te verrichten, om te bepalen welke (mogelijke) concurrentieproblemen op de verschillende relevante markten zouden (kunnen) ontstaan en welke andere toegangsopties er in dat geval moeten zijn om de gevolgen van de uifasering van MDF-toegang te milderen.

In zijn stellingname over All-IP² gaat OPTA dieper in op een volwaardig alternatief voor MDF-toegang. Het uitgangspunt is dat een volwaardig alternatief in de plaats komt van de connectiviteit van het subnetwerk tot de netwerken van andere aanbieders. Een afnemer van MDF-toegang koopt die connectiviteit momenteel bij KPN. Idealiter zullen andere aanbieders, net als KPN, die connectiviteit tot stand brengen door hun eigen infrastructuur te installeren of die connectiviteit te kopen. OPTA voorziet echter belemmeringen voor een verdere roll-out, wegens de snelheid waartegen andere partijen dit moeten realiseren en de omvang van het project. OPTA ziet geen duidelijke ex-antebevoegdheid om collectieve kabelaanleg op te leggen of extra capaciteit in kabelkanalen te installeren voor duct sharing.

² OPTA (2006), Position Paper KPN Next Generation Network ALL-IP, 23 oktober 2006

Het volwaardige alternatief voor de momenteel toepasselijke verplichtingen zou kunnen bestaan uit de volgende elementen:

- een gereguleerd aanbod van KPN voor ontbundelde toegang tot het subnetwerk, alsook de bijbehorende faciliteiten zoals collocatie in de straatcabine voor de aankoop van Subloop Unbundling (SLU).
- uitfaseringsvoorwaarden voor de intrekking van reeds verleende MDF-toegang. OPTA verwacht dat die voorwaarden deel zullen uitmaken van de definitieve reeks nieuwe verplichtingen.
- een gereguleerd wholesale-bitstreamaanbod van KPN voor de gebieden waar KPN nog geen SLU- en/of SDF-backhaul (Subloop Distribution Frame) aanbiedt en de MDF-locaties worden uitgefaseerd.
- een gereguleerd aanbod voor de levering van glasvezel en/of glasvezelroutes door KPN, alsook de gerelateerde faciliteiten zoals collocatie op de Metro Core Locations en de straatcabine voor de installatie en levering van backhaul door derden, en/of
- een gereguleerd aanbod van KPN voor SDF-backhaul, alsook de gerelateerde faciliteiten zoals collocatie op de Metro Core Location en de straatcabine voor de aankoop van backhaul bij KPN of levering van backhaul door derden.

De studie van Analysys³ over de business case voor subloop-ontbundeling voor de Nederlandse regulator OPTA toont aan dat

- Voor een alternatieve operator met 10% marktaandeel het economisch leefbaar is om SLU in de dichtstbevolkte straatcabines aan te bieden op voorwaarde dat de wholesale-tarieven voor SLLU line rental, collocatie en SDF backhaul significant afnemen (-50%) en de Average Revenue Per User (ARPU) met ongeveer € 9 per gebruiker per maand stijgt. Dit zou een haalbare strategie kunnen zijn voor businessklanten.
- SLU economisch leefbaar is als alternatief voor LLU indien een alternatieve operator een marktaandeel heeft van 25% en een gemiddelde ARPU-toename van € 5 tegen 2016.
- Het gebruik van een commercieel wholesale-bitstreamproduct in Nederland significant duurder is dan verder toegang blijven aanbieden via LLU.

Begin 2007 heeft OPTA KPN opgeroepen om een voor alle betrokken partijen aanvaardbare oplossing te vinden voor KPN's voorgestelde uitfasering van MDF-toegang als deel van zijn All-IP-plan. Op die oproep heeft KPN gereageerd door gesprekken aan te knopen met de drie grootste MDF-klanten. De gesprekken leidden tot drie ondertekende memoranda van overeenstemming (MoU's) op 13 juli 2007. De MoU's bevatten voorwaarden waaronder de MDF-klanten bereid zijn mee te werken aan de verhuis uit de MDF-locaties. Een van die voorwaarden is dat KPN de MDF-toegang in stand zal houden voor een dekking van 50% van de Nederlandse gezinnen. Een andere voorwaarde is dat KPN een aangepast wholesale-bitstreamaanbod zal opmaken, dat de marktpartijen de gelegenheid biedt om hun businessmodel inzake MDF-toegang voort te zetten.

KPN heeft op 1 oktober 2007 een openbaar aanbod gedaan met uitgangspunten bij migratie vanuit de MDF. KPN en marktpartijen zijn in dat kader nog wel met elkaar in gesprek om nadere afspraken te maken over wholesale-breedbandtoegang van hoge kwaliteit.

Uiterlijk eind 2007 zal OPTA een ontwerpbesluit publiceren ten aanzien van SDF Backhaul. Het nieuwe marktanalysebesluit over bitstreamtoegang wordt niet verwacht voor 1 maart

³ Analysys (2007), The business case for sub-loop unbundling in the Netherlands, Final Report for OPTA, January 26, 2007.

2008, om de marktpartijen de gelegenheid te geven om uiterlijk 15 december met KPN tot MoU's te komen die OPTA dan vervolgens in de marktanalyse zou kunnen betrekken.

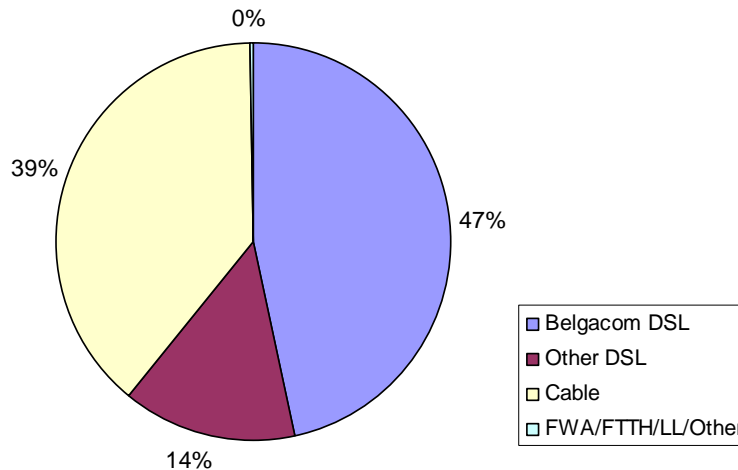
Tijdens de ECTA-conferentie heeft KPN op 30 november 2007 gemeld dat deze MoU's de volgende elementen zullen bevatten:

- MDF-toegang behouden waar mogelijk door collocatie naar de kelders te verhuizen, met compensatie voor de alternatieve operator
- Compensatiemechanismen voor migraties naar bitstreamtoegang met dezelfde servicemogelijkheden voor de centrales waar collocatie niet meer mogelijk blijft
- Voorzien in mogelijkheid tot ontbundeling van de subloop en voldoende transparantie over welke straatcabines geïnstalleerd worden zodat er samen kan uitgerold worden.

BELGISCHE CONTEXT

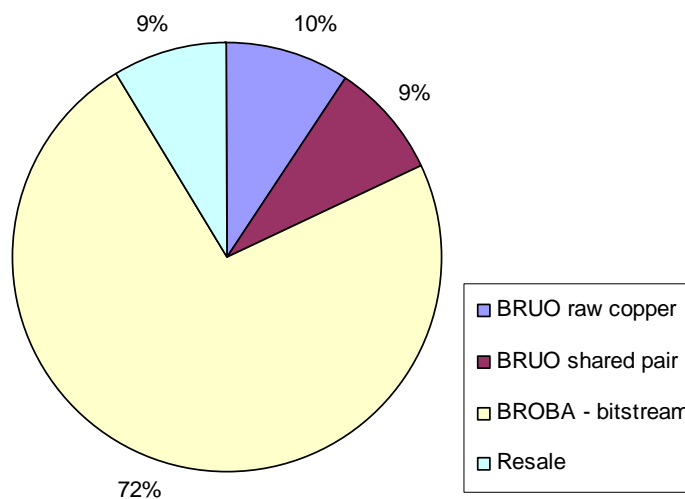
DE BELGISCHE MARKTSITUATIE

De Belgische breedbandmarkt bestaat enerzijds uit Belgacom die breedbanddiensten aanbiedt via zijn koperkabelnetwerk, anderzijds de kabelmaatschappijen en tenslotte de alternatieve operatoren die sinds 1 januari 2001 via de wholesalediensten van Belgacom breedbandproducten kunnen aanbieden aan de eindgebruiker. Andere technologieën zoals draadloos, fiber to the home, huurlijnen, ... zijn ook mogelijk, maar hun penetratie is zeer laag.



Figuur 2. Verdeling van breedbandlijnen in België volgens technologie (Bron: BIPT)

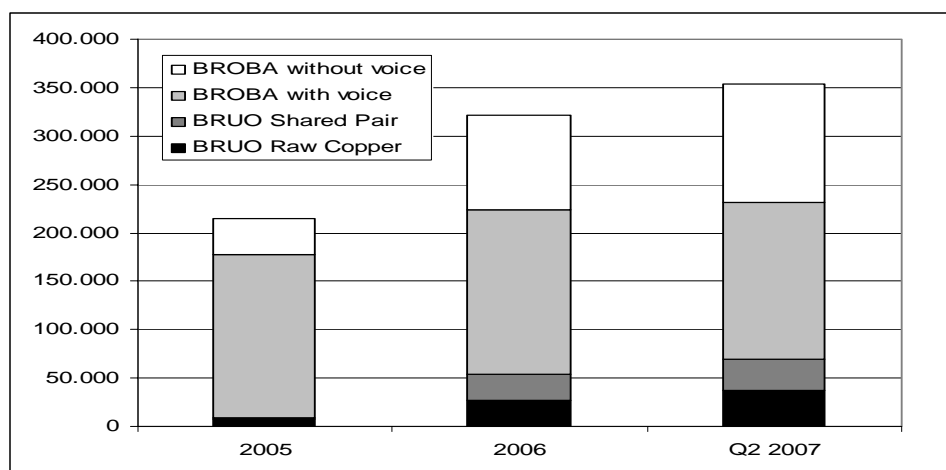
Op wholesalevlak zijn in België de bitstreamlijnen het sterkst vertegenwoordigd: 284.395 lijnen begin juli 2007 tegenover 267.328 lijnen eind 2006. Op Europees niveau bekleedt België dan ook een koppositie inzake bitstreamtoegang: 18,6% van de xDSL breedbandlijnen⁴ zijn gebaseerd op bitstreamtoegang.



Figuur 3. Verdeling van aantal wholesalelijnen volgens wholesaleproduct (Bron: BIPT)

De laatste jaren is er een positieve evolutie waarneembaar in de groei van alternatieve operatoren:

	2005	2006	Q2 2007
BRUO Raw Copper	7.376	26.575	36.948
BRUO Shared Pair	1.854	27.145	32.986
BROBA with voice	168.878	169.605	161.958
BROBA without voice	36.215	97.723	122.401

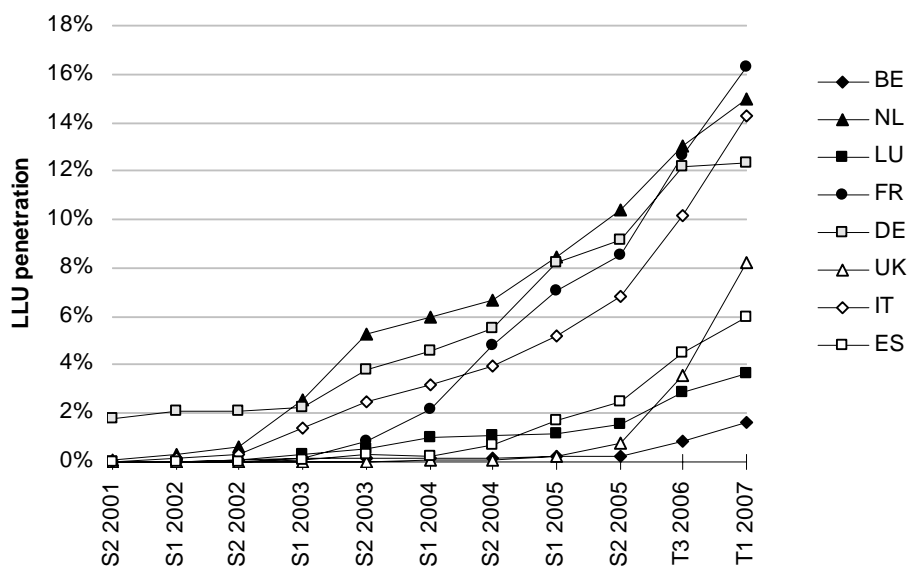


Figuur 4. Evolutie van de volumes van de gereguleerde wholesale-producten (Bron: BIPT)

De laatste 2 jaar is het aantal BRUO-lijnen sterk gegroeid, wat aangeeft dat de alternatieve operatoren sterk geïnvesteerd hebben in een eigen netwerkinfrastructuur via ontbundeling (LLU).

Dankzij volledig ontbundelde lijnen (BRUO raw copper) kunnen alternatieve operatoren double-play of triple-playdiensten aanbieden. De alternatieve operatoren kunnen oplossingen uitwerken die economisch en operationeel interessanter zijn dan via bitstreamtoegang, terwijl ze meer winst kunnen maken en een grotere creativiteit hebben om verschillende soorten abonnementen aan te bieden. Ten slotte maakt het ook breedband infrastructuurconcurrentie tegen lage prijzen mogelijk. LLU moet dus eindgebruikers een maximaal voordeel qua keuze, prijs en kwaliteit opleveren; daarom is het belangrijk dat de concurrentie op deze markt aangemoedigd wordt zodat de retailtarieven voor breedbandinternet dalen.

De LLU-penetratie in België is zeer laag in vergelijking met andere landen. Operatoren investeren dus minder in de uitbreiding van een eigen netwerk, waardoor ze niet kunnen profiteren van de verschillende voordelen van LLU.



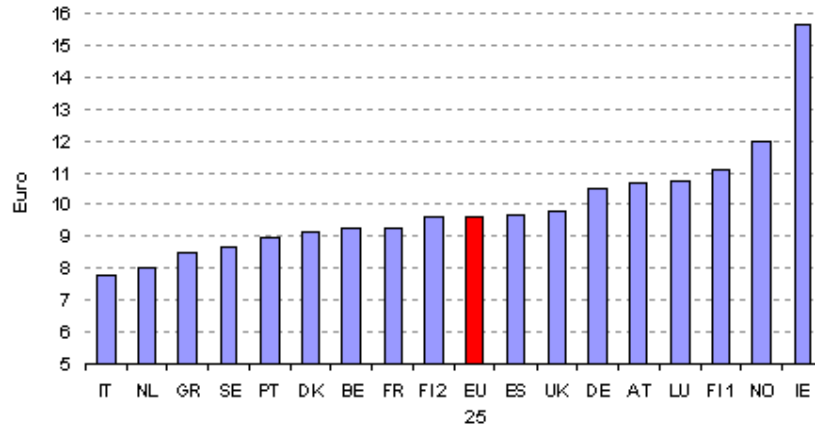
Figuur 5. LLU-penetratie als percentage van xDSL-breedbandlijnen
(Bron: BIPT, Analysis, ECTA, 2007)

Vanaf 1 juli 2007⁵ werd de maandelijkse huurprijs voor de verbinding met de eindgebruiker herzien (BRUO-aanbod). Dit zorgde voor een prijsdaling van ongeveer 2 euro (-18%) voor de lijnen waarop geen Belgacomtelefonie aanwezig is en een daling van ongeveer 1 euro (-67%) voor de andere gevallen.

	Nieuw tarief	BRUO 2006
BRUO Raw Copper	9.29 €	10,58 € (type 1) 11,26 € (type 2)
BRUO Shared Pair	0.52 €	1,61 €

Het BIPT heeft indicaties dat verschillende alternatieve operatoren klaarstaan om in de grootste centrales verder over te schakelen naar het BRUO omdat dit schaalvoordelen oplevert. Deze operatoren verwachten echter wel dat dit tegen kostengeoriënteerde tarieven gebeurt. De door het BIPT goedgekeurde prijsverlaging van half juni zorgt ervoor dat de Belgische tarieven voor raw copper verbeterd zijn in de Europese benchmark, wat de concurrentie zal bevorderen.

⁵ Besluit van de Raad van het BIPT van 13 juni 2007 betreffende de BRUO rental fee



Figuur 14 : Europese benchmark van raw copper tarieven
(Bron : Cullen International, 2007)

Om deze geplande investeringen niet te belemmeren is het van groot belang dat zo snel mogelijk meer duidelijkheid komt over de plannen van Belgacom en de intenties van het BIPT met betrekking tot de netwerkevoluties.

Het Instituut moet zich daarnaast ervan vrijwaren dat de investeringen die de laatste jaren gebeurd zijn door de alternatieve operatoren in een eigen netwerkinfrastructuur niet teniet gedaan worden door de NGN/NGA-plannen van Belgacom en dat er een juiste afweging gebeurt tussen de noodzaak voor Belgacom om het netwerk te laten evolueren om diensten met hogere kwaliteit en snelheid aan te bieden en de concurrentie op de Belgische breedbandmarkt.

AANKONDIGINGEN

Hieronder wordt er eerst een overzicht gegeven van de reeds gemaakte aankondigingen alvorens de implicaties voor de markt te onderzoeken.

Uitfaseren ATM Core Netwerk

Het Instituut merkt op dat Belgacom in zijn BROBA2008-voorstel van 29 september 2007 de volgende formulering met betrekking tot het uitfaseren van het huidige ATM-netwerk heeft opgenomen:

Belgacom informs the Beneficiary that ATM is susceptible of being gradually out phased in the Belgacom network and replaced by other technology starting 1st January 2009. As a consequence the current BROBA offering could cease to exist.

Het Instituut heeft omtrent de plannen voor uitfasering uitleg aan Belgacom gevraagd, maar Belgacom heeft ontkend dat er reeds een concrete planning van uitfasering bestond en dat de clausule enkel tot doel had de begunstigden reeds te informeren, zodat er voldoende transparantie is.

Het Instituut moest echter half oktober 2007 in de krant lezen dat Belgacom-CEO Didier Bellens en executive vice president of operations Scott Alcott in een gezamenlijk persinterview aan Bloomberg bevestigd hebben dat er een einde komt aan het analoge netwerk tegen 2012.

Tijdens de BROBA2008-raadpleging hebben alle alternatieve operatoren duidelijk gemaakt dat het onaanvaardbaar is dat de historische operator de timing oplegt aan de regulator en de sector. Belgacom moet volgens hen een discussie aangaan met iedereen om over deze belangrijke materie een consensus te bereiken zonder de investeringen en de activiteiten van de alternatieve operatoren in gevaar te brengen.

Het Platform heeft op 5 november 2007 naar Belgacom een brief gestuurd omdat ze tot op vandaag totaal geen zicht hebben op de plannen van Belgacom en een constructieve dialoog willen opstarten omtrent het uitfaseren van het ATM-netwerk:

Verwijzend naar de opinie van de ERG over Next Generation Access, wensen de operatoren die lid zijn van het Platform aan te dringen op meer transparantie omtrent de precieze projecten die Belgacom van plan is aan te vatten.

Het Platform is aldus vragende partij voor een open en proactief overleg met alle betrokken partijen, waaronder ook de regulator, om de aspecten te bepalen die op korte of middellange termijn een impact hebben op de gereguleerde toegangsdiensten. Er zal een "migration path" moeten worden uitgestippeld met uitvoerige procedures om de gevolgen te bepalen van een geleidelijke opheffing van het netwerk of van delen van het bestaande netwerk, zowel in de overlapfase, als in de substitutiefase.

Enkel via die werkwijze zal een evenwicht kunnen worden gevonden tussen de commerciële vrijheid van een SMP-operator om zijn netwerk te ontwikkelen en de doelstellingen van de regulator, die moet zorgen voor meer concurrentie in de sector van de elektronische communicatie.

Het BIPT merkt in het BROBA2008-besluit van 21 november 2007 op dat Belgacom een gereguleerde dienst die wettelijk opgelegd is, niet zomaar kan opheffen zonder dat het

Instituut overgangsmaatregelen goedgekeurd heeft, want de gevolgen voor de concurrentie op de breedbandmarkt zijn enorm.

VDSL2 in het toegangsnetwerk

Het Instituut heeft de afgelopen maanden op verschillende tijdstippen meer duidelijkheid aan Belgacom gevraagd omtrent zijn VDSL2-plannen en duidelijk gemaakt dat de VDSL2-technologie eerst door de Taskgroup Spectrum Management goedgekeurd moest worden. De eerste brief van het BIPT dateert van 13 maart 2006 en deze boodschap werd herhaald in het schrijven van 8 januari 2007 en 2 mei 2007. Pas op 24 september 2007 heeft Belgacom voorgesteld om meer informatie aan het Instituut te bezorgen gedurende een vergadering die plaatsvond op 15 oktober 2007.

Belgacom heeft op 10 oktober 2007 op het wereldcongres voor breedbandinternet in Berlijn aan de pers bekendgemaakt dat het hogedefinitietelevisie (hdtv) in de eerste helft van 2008 wil lanceren op zijn netwerk. Op basis van de VDSL2-technologie zal Belgacom een debiet van 20 megabit per seconde aan zijn klanten aanbieden, wat voldoende is voor twee hdtv-signalen. VDSL2 kan ook gebruikt worden om andere nieuwe diensten te leveren, zoals supersnel internet of videobewaking. Tegen de lente van 2008 moet VDSL2 beschikbaar zijn voor ruim 60 procent van de bevolking, aldus Belgacom in de pers.

Belgacom heeft op 24 oktober 2007 bij de Task Group Spectrum Management (TGSM) een voorstel ingediend in verband met de spectrumregels voor het gebruik van VDSL2-technologie en aan het Instituut gevraagd om dit voor 1 februari 2008 goed te keuren. Het Instituut heeft hieromtrent een afzonderlijke raadpleging gelanceerd op 28 november 2007. Deze spectrumregels moeten ervoor zorgen dat er een minimale interferentie optreedt tussen VDSL2 en de reeds aanwezige signalen zodat er voldoende performantie overblijft om de huidige klanten dezelfde diensten te kunnen blijven aanbieden.

Volgens het persbericht van 14 december 2007 zal Belgacom zeker beroep aantekenen tegen een beslissing van het BIPT die het VDSL netwerk openstelt voor de concurrentie.

Fiber to the home?

Belgacom heeft nog nergens een melding gemaakt van projecten inzake "Fiber to the Home" (FTTH). In de concurrentiestrijd met de kabel en het streven naar hogere snelheden en uitgebreidere diensten, is "Fiber to the home" echter de logische volgende stap na "Fiber to the Cabinet" (FTTCab).

De Nederlandse historische operator KPN heeft tijdens de ECTA-conferentie op 30 november 2007 toegegeven dat het idee van "fiber to the home" onderzocht wordt. Het Instituut gaat er dus vanuit dat dit op Belgisch niveau ook gebeurt of binnenkort zal gebeuren.

Gezien de verschillende mogelijkheden om FTTH uit te rollen en daardoor verschillende impacts op regulering, is het voor een regulator noodzakelijk om zo snel mogelijk van deze ontwikkelingen op de hoogte te zijn zodat de consequenties voor de markt kunnen worden geanalyseerd.

IMPACT OP DE BELGISCHE MARKT

Het BIPT wil allereerst opmerken dat het Instituut in het verleden reeds rekening gehouden heeft met verschillende elementen die nu opduiken, waardoor er geen aanpassingen nodig zijn:

- Het is sinds 2001 mogelijk om subloop-ontbundeling op straatcabine-niveau aan te vragen. Het aanbod staat als dusdanig beschreven in de Main Body & Product description van het BRUO-referentieaanbod.
- De verplichting om een VDSL/VDSL2-bitstreamaanbod te voorzien werd reeds opgenomen in het ontwerpbesluit voor de marktanalyses dat nu ter notificatie aan de Europese Commissie is overgezonden⁶:

De dag waarop een retailaanbod voor hoge snelheid op de markt wordt gebracht, moet Belgacom zijn aanbod voor toegang tot binair debiet zodanig aanpassen dat zijn concurrenten het nieuwe retailaanbod van Belgacom (ADSL2, ADSL2+, SDSL, VDSL, VDSL2) kunnen dupliceren. Die verplichting geldt ook voor de huidige aanbiedingen waarvoor er op dit moment geen gelijkwaardige wholesale-aanbiedingen bestaan (zoals de VDSL-diensten voor breedbandinternettoegang).

- In de kostenoriëntering van de bitstreamtarieven voor VDSL en VDSL2 op wholesale-niveau werd ook reeds voorzien in het ontwerpbesluit voor de marktanalyses, dat nu ter notificatie aan de Europese Commissie is toegezonden:

Wat VDSL en VDSL2 betreft, stelt het Instituut voor om een wholesale-prijs voor hogesnelheidstoegang op te leggen die investeringen aanmoedigt, met name door afstand te nemen van een zuiver concept van kostenbasing en over te stappen naar een concept van basering op redelijke kosten, gecombineerd met een price squeeze test ten opzichte van een efficiënte operator die, uitgaande van ontbundeling, een wholesale-aanbod voor hogesnelheidstoegang heeft opgesteld. Toch wordt opgemerkt dat het concept van kostenbasing, zoals dat traditioneel door de nationale regelgevende instanties wordt toegepast, reeds in een vergoeding voor het geïnvesteerde kapitaal voorziet door rekening te houden met de kapitaalkosten (WACC). Dat betekent dat de gereguleerde tarieven het voor de SMP-operator mogelijk moeten maken om zijn schuldeisers maar ook zijn aandeelhouders te vergoeden afhankelijk van het risico.

Zo zal het BIPT wat VDSL en VDSL2 betreft, een hybride concept hanteren, waarbij de kostenbasing wordt gecombineerd met de noodzaak om geen price squeeze te creëren en investeringen aan te moedigen. De price squeeze zou worden gemeten ten opzichte van een hypothetische efficiënte alternatieve operator die een wholesale-aanbod voor hogesnelheidstoegang uitwerkt, uitgaande van de ontbundeling. Het resultaat zou een hogere toegangsprijs zijn op het niveau van de basering op de zuivere kosten, die investeringen zou aanmoedigen.

⁶ Ontwerpbesluit met betrekking tot de markten 11 en 12 voorgelegd aan de Europese Commissie en de andere NRI's

De introductie van nieuwe technologieën kan de volgende implicaties op de markt hebben:

- Het sluiten van verschillende centrales door Belgacom zorgt er eventueel voor dat er geen recuperatie mogelijk is van de investeringen die de alternatieve operatoren gedaan hebben als onderdeel van het uitbouwen van een eigen netwerk.
- Het ontbundelen op straatcabineniveau vraagt veel hogere investeringen omdat de alternatieve operator nu op veel meer locaties aanwezig moet zijn dan vroeger toen de DSLAM's nog opgesteld werden in de centrales.

Het gevaar is reëel dat subloopontbundeling geen volwaardig alternatief wordt voor ontbundeling op LEX-niveau omdat de business case niet levensvatbaar is of omdat er praktische problemen opduiken. Er kan geen plaats meer zijn in of rondom de straatcabine om de apparatuur van de alternatieve operator te plaatsen of de gemeente is niet bereid om toestemming te geven voor de plaatsing van een extra straatcabine.

- Het grote verschil in timing en kosten tussen het samen uitrollen van glasvezel en het installeren van VDSL2 in een straatcabine is substantieel, waardoor schaalvoordelen belangrijker worden en het voor de kleinere operatoren veel moeilijker wordt om competitief te blijven.
- Er ontstaat een grote vraag naar bijkomende ondersteunende diensten op straatcabineniveau (zoals ducts, ongebruikte glasvezel of backhaul) om het dataverkeer van de straatcabine naar de aggregerende netwerkknoop te brengen. Het is financieel zeer moeilijk voor een alternatieve operator om zelf voor backhaul naar alle straatcabines te zorgen als er geen mogelijkheid tot duct sharing bestaat, wanneer er niet samen kan uitgerold worden.
- Indien het bitstreamaanbod niet aangepast wordt aan de veranderingen van het netwerk en niet dezelfde kwaliteit van dienstverlening (QoS) kan leveren als op retailvlak zal de alternatieve operator niet kunnen blijven concurreren met de historische operator.
- Bij gereguleerde producten die tegen kostengeoriënteerde tarieven aangeboden worden, rijst de vraag welk tarief aangerekend moet worden indien Belgacom zelf de netwerkelementen niet meer gebruikt en wat de tarieven zijn indien twee toegangsnetwerken parallel operationeel blijven.

BUSINESSPLANNEN VDSL2-ONTBUNDELING

Aangezien er voor VDSL2 een aanwezigheid in de LEX en alle geassocieerde KVD's nodig is om alle klanten te bereiken, betekent dit dat er zware investeringen in nieuw materiaal (IP DSLAM) en IP backhaul noodzakelijk zijn om VDSL2 uit te kunnen rollen. De vraag rijst dan ook wanneer het financieel haalbaar is voor een operator om dergelijke zware investeringen te doen.

Internationale studies

Uit verschillende internationale studies naar de businessplannen voor de uitrol van VDSL-technologie blijkt dat de haalbaarheid afhangt van penetratie, marktaandeel en de mogelijkheden om hogere inkomsten per klant te bekomen:

- Een WIK-studie⁷ concludeert dat de leefbaarheid van het uitrollen van VDSL door de historische operator sterk afhangt van de vraag naar VDSL-toegang. Om de investeringen te kunnen recupereren (break-evensituatie) zou afhankelijk van het scenario tussen de 14% en 31% van alle gezinnen die aansluitbaar zijn een VDSL-toegang moeten nemen.
- Analysis⁸ heeft een Nederlandse studie gedaan over de haalbaarheid van subloopontbundeling (SLLU) op basis van het wholesale-aanbod van KPN, waaruit blijkt dat SLLU geen economisch alternatief is voor LLU, behalve in bepaalde gevallen die een aanzienlijk marktaandeel of een sterke toename van de opbrengsten per klant vereisen. Gelet op het sterk lokale belang van schaalvoordelen zou een wholesale-tariefdaling van 50% niet voldoende zijn om SLLU als een economisch leefbaar alternatief van LLU voor de massamarkt te beschouwen.
- De JP Morganstudie⁹ stelt dat er een marktaandeel van twee cijfers en een grote vraag naar premiumdiensten nodig is om de VDSL-uitrol van een nieuwe operator te verdedigen.
- De kosten voor het aanleggen van glasvezel zijn zeer groot en variëren tussen de 50% (Parijs)¹⁰ en 80% van de totale kosten per gebruikerslijn. De kosten van civiele werken zijn omgekeerd evenredig met de bevolkingsdichtheid in dat gebied en zijn ook afhankelijk van de reeds aanwezige structuur (ducts, riolen, ...) die bruikbaar is om glasvezel in te plaatsen en die de noodzakelijke investeringen kan beperken.

⁷ WIK (2006), Michael Brinkmann, Dragan Ilic, Technische und ökonomische Aspekte des VDSL-Ausbaus – Glasfaser als Alternative auf der (vor-)letzten Meile, WIK-Diskussionsbeitrag Nr. 281, October 2006.

⁸ Analysys (2007), The business case for sub-loop unbundling in the Netherlands, Final Report for OPTA, January 26, 2007.

⁹ JP Morgan (2006), The Fibre Battle – Changing Dynamics in European wireline, October 4, 2006.

¹⁰ Zie Arcep (2006), IDATE (2006), JP Morgan (2006)

ARCEP (2006), Very high-speed Points of reference and outlook, Press points, 10 November 2006

De Belgische situatie

De bereidheid en mogelijkheden van een operator om te investeren in een verdere uitrol van het netwerk naar de KVD is afhankelijk van het aantal klanten dat hij met dit aanbod weet te bereiken en de kosten verbonden aan deze investering.

Schaal- en breedtevoordelen worden belangrijker dan bij LLU omdat de kritische massa om bepaalde businessplannen leefbaar te houden minder gemakkelijk aanwezig is op straatcabine-niveau dan op LEX-niveau. Daardoor worden de opties voor de alternatieve operatoren beperkter. Het BIPT is van mening dat Belgacom momenteel de enige operator is die vanwege zijn schaal- en breedtevoordelen in staat is om VDSL2 met een nationale dekking uit te rollen.

De alternatieve operatoren

In de nationale consultatie omtrent de VDSL2-spectrumregels merkten de alternatieve operatoren op dat de volgende elementen noodzakelijk zijn om zelf een business-casestudie uit te voeren en na te gaan of VDSL-diensten kunnen aangeboden worden:

- Coverage LEX-VDSL2
 - o percentage van klanten dat vanuit de LEX kan bereikt worden via VDSL2
- Coverage KVD-VDSL2
 - o In welke KVD's is het mogelijk om VDSL-diensten aan te bieden met daarnaast de details over hoe de KVD-collocatie operationeel gebeurt zodat de operationele en technische impact kan ingeschat worden.
 - o De kostprijs voor collocatie op KVD-niveau.
- Wat zijn de alternatieven in de andere KVD's en tegen welke kostprijs?

- De kostprijs voor interconnectie met de KVD: hoe kan het netwerk van de alternatieve operator verbonden worden met de KVD (duct sharing, dark fiber, backhaul) en tegen welke prijs

Daarnaast zijn volgens de alternatieve operatoren de technische beschrijving en de kostprijs van volgende elementen noodzakelijk:

- het inbrengen in de KVD van glasvezelkabel
- het huren van een positie voor het plaatsen van een VDSL modem
- het installeren van de tie-cables

Belgacom

Hieronder wordt de reactie van Belgacom in het kader van de nationale consultatie betreffende de VDSL2-spectrumregels samengevat. Dit standpunt van 14 december en 17 december 2007 bevat verdere verduidelijkingen over de kosten voor subloopontbundeling.

Belgacom merkt op dat het sinds 2001 mogelijk is om subloopontbundeling op KVD-niveau aan te vragen. Het aanbod staat als dusdanig beschreven in de Main Body & Product description. Belgacom verduidelijkt dat het echter een complexe en specifieke aangelegenheid is die verschilt van situatie tot situatie en zich niet leent voor een standaardisatie, zodoende dat het aanbod een case-by-case is, en een studie vereist.

Subloopontbundeling is in principe in iedere KVD mogelijk. Afhankelijk van status van die specifieke KVD en het gevraagde volume aan blokken en tie cables zal één van volgende

scenario's zich voordoen, waardoor een eenduidige prijsindicatie onmogelijk is volgens Belgacom:

- Er is nog plaats om de gevraagde blokken te plaatsen.
- Er is geen plaats, maar een uitbreiding is mogelijk.
- Er is geen plaats en er is ook geen uitbreiding mogelijk. De kast dient vervangen te worden.

Materiaalkost kan oplopen van enkele honderden tot meerdere duizenden euro¹¹, met daarbovenop nog specifieke studiekosten, en bijkomende operationele en administratieve kosten indien aan de bestaande paren veranderingen dienen doorgevoerd te worden.

Belgacom brengt geen glasvezel noch andere transmissiecapaciteit in de KVD binnen. De KVD is een passief element in het netwerk waar blokken en tie cables worden geïnstalleerd.

[confidentieel]

Het netwerk van de OLO met de DSL apparatuur wordt via tie cables verbonden met de KVD. De installatie van tie cables is geval per geval te bepalen en hangt samen met blokken in de KVD en de oplossing hiervoor. Daarnaast zijn trenching en materiaalkosten aan de orde, en hangt de kostprijs af van de positie van de OLO-kast waarin deze zijn netwerkelementen heeft ondergebracht. Belgacom voorziet geen mogelijkheid om "een positie voor het plaatsen van een VDSL modem" te huren.

[confidentieel]

Belgacom wil verder de volgende zaken opmerken:

- De BRUO kost is in het kader van ontbundeling zeker niet de essentiële kost voor een alternatieve operator, waardoor dit niet het startpunt is voor een business case
- Indien een operator een project heeft en subloopontbundeling hiervan een onderdeel uitmaakt als technische oplossing voor de netwerkbehoefte, dan weerhoudt niets er die operator van om Belgacom de kosten voor de realisatie van zijn project te laten begroten. Dergelijke studie heeft uiteraard ook een kost.

Positie BIPT

Alternatieve operatoren moeten zelf kunnen bekijken of een businessplan voor VDSL2 via ontbundeling in bepaalde gebieden financieel haalbaar is. Daarom is het noodzakelijk dat Belgacom voldoende transparantie geeft over welke kostenfactoren verbonden zijn aan ontbundeling op straatcabine-niveau, de operationele en technische implicaties en de dekking van de VDSL-diensten.

Om hier meer duidelijkheid over te geven, wordt aan Belgacom gevraagd voor 2 à 3 veel voorkomende scenario's een voorbeeldofferte uit te werken die een goed beeld geeft van wat de kosten zijn die opgelopen worden bij subloopontbundeling.

Subloopontbundeling op KVD-niveau bestaat reeds in het BRUO en indien er ontbrekende elementen zijn of een groter detailniveau vereist is, dan kan een alternatieve operator in het geval van een concrete nood aan die bijkomende elementen steeds bijkomende BRUO-aanpassingen aan Belgacom en het BIPT vragen. Belgacom zal daar zo spoedig mogelijk op moeten reageren onder het toezicht van het Instituut.

Tenslotte moet de aanwezigheid van VDSL2-apparatuur controleerbaar zijn in de KVD tool, zodat een alternatieve operator kan nagaan of er in een specifieke KVD VDSL2-uitrol mogelijk is.

¹¹ Voormelde bedragen zijn onder alle voorbehoud van concrete studie van een concrete vraag.

ANALYSE VAN DE BIJKOMENDE MAATREGELEN

Het Instituut moet zich ervan vrijwaren dat de investeringen die de laatste jaren gebeurd zijn door de alternatieve operatoren in een eigen netwerkinfrastructuur niet teniet gedaan worden door de NGN/NGA-plannen van Belgacom en dat er een juiste afweging gebeurt tussen de noodzaak voor Belgacom om het netwerk te laten evolueren om diensten met hogere kwaliteit en snelheid aan te bieden en de concurrentie op de Belgische breedbandmarkt.

Daarnaast moet bekeken worden welke bijkomende maatregelen nodig zijn om de concurrentie in een NGN/NGA-context voldoende te blijven stimuleren.

Hieronder worden de verschillende reeds aangehaalde problemen bestudeerd en verschillende oplossingen voorgesteld die een aanpassing van het marktanalyse-document voor de markten 11 en 12¹² inhouden. De tekst onder de hoofdingen 'correctiemaatregel' en 'rechtvaardiging' moeten hierdoor toegevoegd worden aan het marktanalysebesluit.

TRANSPARANTIE OMTRENT TOEKOMSTIGE NETWERKONTWIKKELINGEN

Probleemstelling

In het hoofdstuk met de uiteenzetting van de aankondigingen bleek reeds dat het Instituut de afgelopen maanden (zelfs jaren) meer duidelijkheid aan Belgacom gevraagd heeft omtrent netwerkevoluties, maar dat niet kreeg. Het Instituut is door Belgacom steeds zeer laat op de hoogte gesteld van de plannen omtrent toekomstige netwerkevoluties. Het Instituut tast momenteel nog in het duister over de eventuele uitfasering van centrales door Belgacom.

Een extreem voorbeeld van een gebrek aan transparantie is de uitfasering van het ATM-netwerk waarover het Instituut in de krant moet lezen dat dit tegen 2012 definitief zal verdwijnen, terwijl een paar dagen eerder Belgacom, nog weigerde aan het Instituut om hiervoor een einddatum te geven.

Op dergelijke manier moet het Instituut de feiten achterna lopen en kan er pas heel laat geanticipeerd worden op wat er gepland wordt door Belgacom wat ervoor kan zorgen dat bepaalde elementen die een belangrijke invloed op de marktconcurrentie hebben reeds vastliggen en niet meer veranderd kunnen worden.

Correctiemaatregel

Het Instituut stelt de volgende transparantiemaatregel voor:

Belgacom zal het BIPT en de alternatieve operatoren zijn plannen inzake ontwikkeling van netwerken op hoog niveau bezorgen (ontwikkeling van het aantal verdelers, onderverdelers, kabelverdelers, gebruikte technologie, netwerkstructuur, ...), per regio over een periode van vijf jaar.

Rechtvaardiging

Enerzijds is 5 jaar noodzakelijk voor alternatieve operatoren omdat deze periode overeenkomt met de absoluut noodzakelijke zichtbaarheid om belangrijke investeringen te doen in netwerken.

¹² Markten 4 en 5 in de nieuwe aanbeveling

Anderzijds moet de regulator voldoende zicht hebben op welke veranderingen er op komst zijn om in te schatten wat de gevolgen zijn voor de marktconcurrentie. Deze rol wordt beklemtoond door de “Explanatory note” van de Europese commissie¹³:

“Bij de toepassing van correctiemaatregelen moeten de regulatoren manieren vinden om de aanleg van nieuwe en efficiëntere netwerkkarchitecturen te bevorderen, terwijl ze tezelfdertijd oog hebben voor de investeringen die nieuwkomers hebben gedaan op basis van huidige architecturen. De nationale overheden moeten de ontwikkelingen nauwlettend volgen en evalueren om ervoor te zorgen dat er gepaste correctiemaatregelen inzake toegang in stand worden gehouden voor de prospectieve periodes waarvoor de concurrentie ondoeltreffend wordt geacht, en om de ondermijning of ontmoediging van efficiënte toetreding te voorkomen”.

Onder meer in het geval dat Belgacom beslist om “Fiber to the Home” (FTTH) uit te rollen is het voor een regulator noodzakelijk om zo snel mogelijk van deze ontwikkelingen op de hoogte te zijn zodat de consequenties voor de markt geanalyseerd kunnen worden, want de verschillende mogelijke scenario’s voor FTTH hebben heel andere impacts op de regulering.

SLUITING VAN DE TOEGANGSPUNTEN TOT HET AANSLUITNETWERK OF SUBAANSLUITNETWERK

Probleemstelling

De technologische ontwikkeling van de toegangsnetwerken naar de NGA's kan Belgacom ertoe brengen een aantal toegangspunten tot het aansluitnetwerk of subaansluitnetwerk te sluiten, zoals KPN zich dat voorneemt in Nederland.

Het sluiten van verschillende centrales door Belgacom zorgt er eventueel voor dat geen recuperatie mogelijk is van de investeringen die de alternatieve operatoren gedaan hebben als onderdeel van het uitbouwen van een eigen netwerk.

Correctiemaatregel

Het Instituut is van oordeel dat op de mogelijke sluiting van collocatieruimtes moet worden geanticipeerd en stelt de volgende transparantiemaatregel voor:

Wanneer Belgacom beslist om een site voor toegang tot het aansluitnetwerk of subaansluitnetwerk te sluiten, moet het dat nog ten minste vijf jaar na de aankondiging aan het Instituut en aan de begunstigden van het BRUO-aanbod open houden als er op die locatie een ontbundelingsaanbod afgenomen wordt.

Indien er geen operator geïnvesteerd heeft in een ontbundelingsaanbod in die verdeler, onderverdeler of kabelverdeler dan kan Belgacom overgaan tot een sluiting één jaar na de aankondiging.

Rechtvaardiging

Het behoud van de exploitatie door Belgacom van de toegang die afhangt van een verdeler, onderverdeler of kabelverdeler gedurende ten minste 5 jaar na de aankondiging van de stopzetting is noodzakelijk om de alternatieve operatoren in staat te stellen om:

¹³ “Explanatory Note to the Commission Recommendation on relevant Products and Service markets” van 13 november 2007

- na de beslissing tot stopzetting van de exploitatie van Belgacom een alternatieve oplossing te zoeken waarmee de continuïteit van de dienstverlening aan de eindgebruiker kan worden gewaarborgd
- 5 jaar ver een algemene kijk te hebben op de investeringen met betrekking tot de keuze van de interconnectie met een netwerkelement van Belgacom
- 5 jaar komt overeen met de afschrijvingsduur voor investeringen die het Instituut in het kader van zijn BRUO-BROBA-kostenmodellen gebruikt heeft. In het BROBA2007-besluit van 29 november 2006 staat :

Wat de concrete periode betreft, behoudt het Instituut zijn vroegere benadering om de DSLAMs af te schrijven over een periode van 5 jaar. Het Instituut beschouwt dit een juiste balans tussen enerzijds de toegepaste boekhoudkundige afschrijvingsduur (die wellicht korter is) en de reële (technische) levensduur die voor bepaalde types van activa kan vastgesteld worden (ondertussen duidelijk meer dan 5 jaar).

- 1 jaar is proportioneel om een alternatieve oplossing te zoeken en de dienstverlening te garanderen als er geen collocatie in die centrale aanwezig is.

Risico

Het BIPT merkt op dat er risico's verbonden zijn aan een scenario waarbij de sluiting van een verdeler 5 jaar op voorhand aangekondigd wordt, want Belgacom krijgt een stimulans ("incentive") om de sluiting van zoveel mogelijk verdelers veel te vroeg op voorhand aan te kondigen om te voorkomen dat de alternatieve operatoren in ontbundeling investeren. Aangezien het risico bestaat dat Belgacom een verdeler waarvan de sluiting is aangekondigd, niet sluit, zou het BIPT op dat moment geen andere keuze hebben dan een boete op te leggen aan Belgacom om iets tegen dergelijk plaatsgevonden misbruik te doen.

Het risico dat de aangekondigde sluiting van een verdeler niet doorgaat, zou verminderen indien het BIPT Belgacom verplicht om 3 jaar voor de sluiting een aankondiging te doen en Belgacom bijkomend de verplichting op te leggen dat de alternatieve operatoren nog altijd hun diensten via die verdeler mogen blijven verstrekken tot twee jaar na de werkelijke sluiting van de verdelers. Dit scenario zou echter een discriminatie inhouden tegenover Belgacom retail.

KOSTENORIËNTERING TIJDENS SLUITING VAN DE TOEGANGSPUNTEN TOT HET AANSLUITNETWERK OF SUBAANSLUITNETWERK

Probleemstelling

Bij gereguleerde producten die tegen kostengeoriënteerde tarieven aangeboden wordt, rijst de vraag welk tarief aangerekend moet worden indien Belgacom zelf de netwerkelementen niet meer gebruikt en wat de tarieven zijn gedurende de overgangperiode waarin twee toegangsnetwerken parallel operationeel blijven.

De verschillende stappen waarin Belgacom verschillende toegangspunten tot het (sub)aansluitnetwerk sluit, mogen geen concurrentieverstorende effecten hebben op de prijs.

Correctiemaatregel

Om voldoende transparantie aan de sector te geven, wil het Instituut nu reeds op de uitfasering van bepaalde centrales anticiperen en de volgende correctiemaatregel voorstellen

tijdens de overgangperiode tussen de oude netwerkstructuur en de nieuwe netwerkstructuur.

De prijzen van de aanbiedingen voor ontbundelde toegang die afhangen van een verdeler, onderverdeler of kabelverdeler die niet langer door Belgacom voor eigen levering wordt geëxploiteerd (maar tijdelijk nog voor de alternatieve operatoren wordt geëxploiteerd) zijn gelijk aan die van de aanbiedingen voor ontbundelde toegang die afhangen van een verdeler, onderverdeler of kabelverdeler die door Belgacom wordt geëxploiteerd voor zijn eigen retaildiensten.

Rechtvaardiging

De verplichting om identieke prijzen aan te houden voor de aanbiedingen voor ontbundelde toegang die afhangt van een verdeler, onderverdeler of kabelverdeler die niet (langer) door Belgacom voor eigen levering wordt geëxploiteerd is noodzakelijk om ervoor te zorgen dat de alternatieve operatoren voldoende kijk hebben op de rentabiliteit van hun investeringen. Als die verplichting er niet was, zou Belgacom overigens gedifferentieerde tarieven kunnen toepassen die duidelijk hoger liggen voor toegang die afhankelijk is van netwerkelementen die Belgacom niet meer voor zijn eigen retaildiensten exploiteert, en zou de doeltreffendheid verminderen van de verplichting voor Belgacom om de toegang tot die diensten te handhaven.

COLLOCATIE OP STRAATCABINENIVEAU

In het kader van de werkgroep van de ERG met betrekking tot Next Generation Access is gebleken dat collocatie en de toegang tot die collocatie belangrijke elementen zijn die bijdragen tot het succes van ontbundeling.

Probleemstelling

Er wordt erkend¹⁴ dat de kosten en de administratieve stappen die nodig zijn voor de werkzaamheden van burgerlijke bouwkunde en de installatie van straatcabines twee belangrijke factoren zijn die de op infrastructuur gebaseerde concurrentie afremmen.

De kosten van civiele werken zijn omgekeerd evenredig met de bevolkingsdichtheid in dat gebied en zijn ook afhankelijk van de reeds aanwezige structuur (ducts, riolen, ...) die bruikbaar is om glasvezel in te plaatsen en die de noodzakelijke investeringskosten kan beperken.

Voor de aanleg van en/of aansluiting met glasvezel op de sites van Belgacom (verdeler, onderverdeler of kabelverdeler (straatcabine)) moet een onderscheid worden gemaakt tussen een situatie van gelijktijdige aanleg met de alternatieve operatoren en opeenvolgende aanleg (waarbij de operatoren met een verschillend tempo de aanleg kunnen doen).

Indien de alternatieve operator samen met Belgacom glasvezel kan uitrollen en VDSL2 kan installeren in een straatcabine gaat het veel sneller en is het substantieel goedkoper. Schaalvoordelen worden veel belangrijker en het wordt voor de kleinere operatoren veel moeilijker om competitief te blijven als ze niet gelijktijdig kunnen uitrollen of geen toegang hebben tot de reeds aanwezige structuur.

¹⁴ J.P.Morgan: "The Fibre Battle"; Analysys: "The business case for sub-loop unbundling in the Netherlands"; OVUM: "FTTCab: an investment assessment"; WIK: "Technische und ökonomische Aspekte des VDSL-Ausbaus – Glasfaser als Alternative auf der (vor-)letzten Meile"; Ontwerp van gemeenschappelijk standpunt « Regulatory principles of NGA » ERG (07)16

Er ontstaat een grote vraag naar bijkomende ondersteunende diensten op straatcabine niveau (zoals ducts, ongebruikte glasvezel of backhaul) om het dataverkeer van de straatcabine naar de aggregerende netwerkknoop te brengen, zodat de kosten voor het uitrollen van VDSL2 drastisch verminderd worden. Het is financieel zeer moeilijk voor een alternatieve operator om zelf in backhaul naar alle straatcabines te voorzien als er geen mogelijkheid tot duct sharing bestaat wanneer er niet samen kan uitgerold worden.

Correctiemaatregel

De verdeling van de werkzaamheden en de daaraan verbonden kosten is absoluut noodzakelijk voor de totstandbrenging van een concurrerende markt in het kader van de nieuwe technologieën met grote bandbreedte.

De overeenstemmende, door het Instituut voorgestelde correctiemaatregelen in termen van transparantie, non-discriminatie en kostenoriëntering zijn de volgende:

- Gelijktijdige aanleg

voor elke aansluiting van een nieuwe site of het leggen van kabelgoten voor glasvezel op bestaande sites, zal Belgacom aan de operatoren voorstellen om de werkzaamheden voor het leggen van kabelgoten voor glasvezel te delen op de stukken die nuttig zijn om toegang te krijgen tot de LEX'en, LDC's en KVD's. Belgacom zal op dezelfde wijze aan de operatoren voorstellen om de kabelverdeler waar zijn DSLAM zal worden geïnstalleerd, te delen. De administratieve, technische en financiële voorwaarden zullen in een appendix bij het collocatieaanbod worden vermeld. Opdat de begunstigden hun aanlegplannen kunnen aanpassen, zal Belgacom de overeenkomstige plannings ten minste 3 maanden op voorhand aankondigen voordat het vaste voorstel tot gedeeld gebruik wordt verstuurd; de begunstigden zullen 1 maand de tijd hebben om op dat voorstel te reageren.

Het toegangstarief zal kostengeoriënteerd zijn en rekening houden met het risico dat de alternatieve operator neemt door op hetzelfde moment als Belgacom te investeren, alsook met de kostenvermindering die wordt teweeggebracht door de onderlinge verdeling van de infrastructurele werkzaamheden.

- Opeenvolgende aanleg

Voor de reeds aangesloten sites zal Belgacom voorstellen om de kabelgoten te delen (duct sharing), "dark fibre" te verhuren of in backhaul-mogelijkheden te voorzien vanaf elke "collocatieruimte" in het lokale netwerk tot aan de LEX, LDC en KVD. De administratieve, technische en financiële voorwaarden zullen in een appendix bij het collocatieaanbod worden vermeld.

Het toegangstarief zal kostengeoriënteerd zijn, maar bij de berekening van de kosten zal rekening worden gehouden met het risico dat Belgacom neemt door als eerste te investeren, alsook met de kosten van de werkzaamheden die nodig zijn om de collocatie voor te bereiden.

De tarieven die Belgacom aan de alternatieve operatoren factureert voor aanvullende diensten (met name collocatie) moeten kostengeoriënteerd zijn. Het BIPT zal een kostenmodel van het bottom-up type gebruiken. Conform artikel 62, § 2, tweede lid, moet het BIPT "rekening houden met de kosten verbonden aan efficiënte dienstverlening, met inbegrip van een redelijk investeringsrendement".

Behalve dark fibre of huurlijnen is het mogelijk om de MSAN's of DSLAM's van de straatcabines te verbinden via een Ethernet- of IP-lus. Als Belgacom een dergelijke architectuur aanneemt met apparatuur die onafhankelijk is van de MSAN's/DSLAM's, zal het omwille van non-discriminatie als een hulpdienst (ancillary service) een overeenstemmende backhauling (Ethernet VLAN of IP/MPLS) moeten aanbieden tegen redelijke prijzen om investeringen te stimuleren.

Rechtvaardiging

Wat betreft de verplichting om collocatie aan te bieden, inclusief op het niveau van de kabelgoten voor vezel en onderverdelers, is de verplichting nodig om te zorgen voor de effectiviteit van de verplichting inzake non-discriminatie tussen de alternatieve operatoren en de eigen dochterondernemingen en diensten van Belgacom. De praktische regels inzake collocatie moeten rekening houden met de volgende elementen:

- de noodzaak om efficiënte investeringen door Belgacom en de alternatieve operatoren te bevorderen. Die laatste moeten met name worden gemotiveerd om hoger te klimmen op de investeringsladder. In het bijzonder voor de nieuwe investeringen van Belgacom moet erover worden gewaakt dat de prijs van de toegang rekening houdt met het niveau van risico dat Belgacom en de alternatieve operator lopen door investeringen te doen. Een alternatieve operator die beslist tegelijk met Belgacom te investeren, zal gunstiger voorwaarden genieten dan diegene die worden toegekend aan een alternatieve operator die later wenst te investeren en die dus aan een minder groot risico zal worden blootgesteld. Die gunstiger voorwaarden zullen onder andere voortvloeien uit de onderlinge verdeling van de infrastructurele werkzaamheden.
- de noodzaak overeenkomstig artikel 12 van de Kaderrichtlijn, 2002/21/EG, om het gezamenlijk gebruik van infrastructuur te bevorderen.

Zonder die verplichtingen inzake toegang, zou de enige mogelijkheid voor een alternatieve operator om een breedbanddienst van zeer hoge snelheid aan te bieden die concurreert met die van Belgacom, erin bestaan om zelf de werkzaamheden van burgerlijke bouwkunde uit te voeren. In het overgrote deel van de gevallen zullen die werkzaamheden niet kunnen worden uitgevoerd in vergelijkbare omstandigheden als die van Belgacom, met name wegens de toegang die Belgacom heeft tot doorgangsrechten en bestaande infrastructuren, alsook wegens de schaalvoordelen die Belgacom geniet bij de onderhandeling over de werkzaamheden van burgerlijke bouwkunde. Het Instituut moet ook de onderlinge verdeling van de infrastructuur bevorderen, om het aantal werkzaamheden van burgerlijke bouwkunde tot een minimum te beperken en doeltreffende investeringen aan te moedigen.

NIEUWE BITSTREAMAANBIEDING I.P.V. ATM

Probleemstelling

De technologische ontwikkeling naar NGN's (Next Generation Networks) en NGA (Next Generation Access) zal leiden tot de vervanging van het huidige ATM-/xDSL-netwerk van Belgacom door een netwerk waarvan de karakteristieken nog niet publiek zijn gemaakt.

Correctiemaatregel

Het Instituut acht het absoluut noodzakelijk om op die ontwikkeling te anticiperen door volgende correctiemaatregel inzake non-discriminatie toe te voegen:

Aangezien het om een technologische ontwikkeling gaat en niet om het ontstaan van een nieuwe markt (het gebruik van andere protocols brengt geen verandering in het product dat de eindklant krijgt) zal Belgacom met de begunstigden moeten onderhandelen en een referentieaanbod dat aangepast is aan het nieuwe Belgacomnetwerk en waarin ten minste hetzelfde niveau van dienstverlening wordt geboden als het bitstreamaanbod dat op dat ogenblik zal gelden, ter goedkeuring voorleggen aan het BIPT en vervolgens publiceren.

Dat aanbod moet de begunstigden de kans geven om tegelijkertijd als de retaildiensten van Belgacom gebruik te maken van het nieuwe netwerk. De technische specificaties moeten dus uiterlijk 6 maanden voor de commerciële openstelling van dat netwerk worden vastgesteld.

Rechtvaardiging

Het niet-opleggen van deze maatregel zou een discriminatie veroorzaken tussen Belgacom en de andere operatoren omdat Belgacom enkel een technologie voor zichzelf gebruikt. Anderzijds komt het niet-voorzien in een bitstreamversie van de ATM-opvolger erop neer dat de toegangsverplichting niet wordt nageleefd, aangezien de toegang dan wordt opgezegd bij het uifasieren van het huidige ATM-/xDSL-netwerk.

BITSTREAM VDSL1

Probleemstelling

De toekomstige roll-outplannen voor VDSL2 zijn nog niet gekend door het BIPT noch de sector. Het is niet duidelijk of die technologie in de plaats komt van de bestaande VDSL1-installaties. Als dat daadwerkelijk niet het geval is, zou Belgacom een nationale dekking kunnen bieden met een gemengde technologie van VDSL1 en VDSL2, terwijl de alternatieve operatoren slechts een gedeeltelijke VDSL2-dekking zouden kunnen bieden.

Correctiemaatregel

Bijgevolg en ondanks het feit dat het Instituut erkent dat het belangrijk is om het gebruik van VDSL1 tot een minimum te beperken, gelet op de spectrumstoringen die daarbij horen, stelt het Instituut voor om de volgende correctiemaatregel inzake non-discriminatie toe te voegen:

Het bitstreamaanbod zal de toegang tot het gebruik van de VDSL1-technologie omvatten op de subaansluitnetwerken waar die zou zijn aangelegd en waar geen VDSL2-technologie beschikbaar is.

Rechtvaardiging

De bitstreamtoegang tot VDSL1 is noodzakelijk in tegenstelling tot de correctiemaatregelen voor de ontbundelingsmarkt (waar het wegens de veroorzaakte storingen niet opportuun is om nieuwe DSLAM's met VDSL1 aan te leggen), omdat het mogelijk is dat Belgacom gedurende een zekere periode het land volledig dekt met een gemengde aanleg van VDSL1 en VDSL2.

Het niet opleggen van deze maatregel zou een zware discriminatie veroorzaken tussen Belgacom en de andere operatoren en ervoor zorgen dat er een oneerlijke concurrentie ontstaat omdat in bepaalde gebieden anders enkel Belgacom VDSL-diensten kan aanbieden aan de klant en dus de klant als eerste kan inpalmen.

PROCEDURE

Dit ontwerpbesluit wordt eerst nationaal ter consultatie voorgelegd aan de sector. Daarna kunnen achtereenvolgens de Raad voor de Mededinging, de gemeenschapsregulatoren en de Europese Commissie nog hun advies geven alvorens de Raad van het BIPT omtrent dit ontwerpbesluit een beslissing zal nemen

NATIONALE RAADPLEGING

Wettelijke basis

De nationale raadpleging is gebaseerd op artikel 6 van Richtlijn 2002/21/EG¹⁵:

Behoudens in gevallen die onder de artikelen 7, lid 6, 20 of 21 vallen, zorgen de lidstaten ervoor dat de nationale regelgevende instanties die voornemens zijn maatregelen in overeenstemming met deze richtlijn of de bijzondere richtlijnen te nemen die aanzienlijke gevolgen voor de relevante markt hebben, de belanghebbenden in staat stellen om binnen een redelijke termijn hun zienswijzen te geven op de ontwerpmaatregel. De nationale regelgevende instanties publiceren hun nationale raadplegingsprocedures. De lidstaten dragen zorg voor de oprichting van een enkel informatiepunt waar inzage verkregen kan worden in alle lopende raadplegingsprocedures. De resultaten van de raadpleging worden door de nationale regelgevende instanties openbaar gemaakt, behalve in geval van vertrouwelijke informatie overeenkomstig het communautair en nationaal recht betreffende zakelijke vertrouwelijkheid.

Ze wordt georganiseerd krachtens de artikelen 139 en 140 van de wet van 13 juni 2005:

Art. 139. Het Instituut kan voor de toepassing van deze wet een openbare raadpleging houden overeenkomstig artikel 14 van de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector.

Art. 140. Voorzover een ontwerpbeslissing van het Instituut aanzienlijke gevolgen zou kunnen hebben voor een relevante markt, organiseert het Instituut een voorafgaande openbare raadpleging met een maximale tijdsduur van twee maanden, met inachtneming van de regels inzake vertrouwelijkheid van de bedrijfsgegevens. Alle inlichtingen in verband met aan de gang zijnde openbare raadplegingen worden bij het Instituut gecentraliseerd.

De resultaten van de openbare raadpleging worden openbaar gemaakt, met inachtneming van de regels inzake vertrouwelijkheid van de bedrijfsgegevens.

De Koning bepaalt, na advies van het Instituut, de nadere regels van de openbare raadpleging en van de bekendmaking van de resultaten ervan.

De praktische regeling van de nationale raadpleging

De reacties op dit document worden elektronisch verwacht tegen uiterlijk 29 februari 2008 op het volgende e-mailadres: reinhard.laroy@bipt.be

In het document moet duidelijk aangeduid worden wat confidentieel is.

¹⁵ Richtlijn 2002/21/EG van het Europees Parlement en de Raad inzake een gemeenschappelijk regelgevingskader voor elektronische-communicatienetwerken en -diensten (Kaderrichtlijn) Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen L108/33 van 24.4.2002

INWERKINGTREDING

Dit besluit van het Instituut met betrekking tot Next Generation Networks (NGN) en Next Generation Access (NGA) wordt van kracht één maand na de publicatie op de website van het BIPT behoudens wat betreft de correctiemaatregelen of elementen daarvan waarvoor een andere termijn werd opgelegd.

BEROEPSMOGELIJKHEDEN

Overeenkomstig de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector hebt u de mogelijkheid om tegen dit besluit beroep aan te tekenen bij het hof van beroep te Brussel, Poelaertplein 1, B-1000 Brussel binnen zestig dagen na de kennisgeving ervan. Het hoger beroep wordt ingesteld, 1° bij akte van een gerechtsdeurwaarder die aan de tegenpartij wordt betekend; 2° bij een verzoekschrift dat, in zoveel exemplaren als er betrokken partijen zijn, ingediend wordt op de griffie van het gerecht in hoger beroep; 3° bij ter post aangetekende brief die aan de griffie wordt gezonden; 4° bij conclusie, ten aanzien van iedere partij die bij het geding aanwezig of vertegenwoordigd is. Met uitzondering van het geval waarin het hoger beroep bij conclusie wordt ingesteld, vermeldt de akte van hoger beroep, op straffe van nietigheid de vermeldingen van artikel 1057 van het gerechtelijk wetboek.

M. VAN BELLINGHEN
Lid van de Raad

G. DENEFF
Lid van de Raad

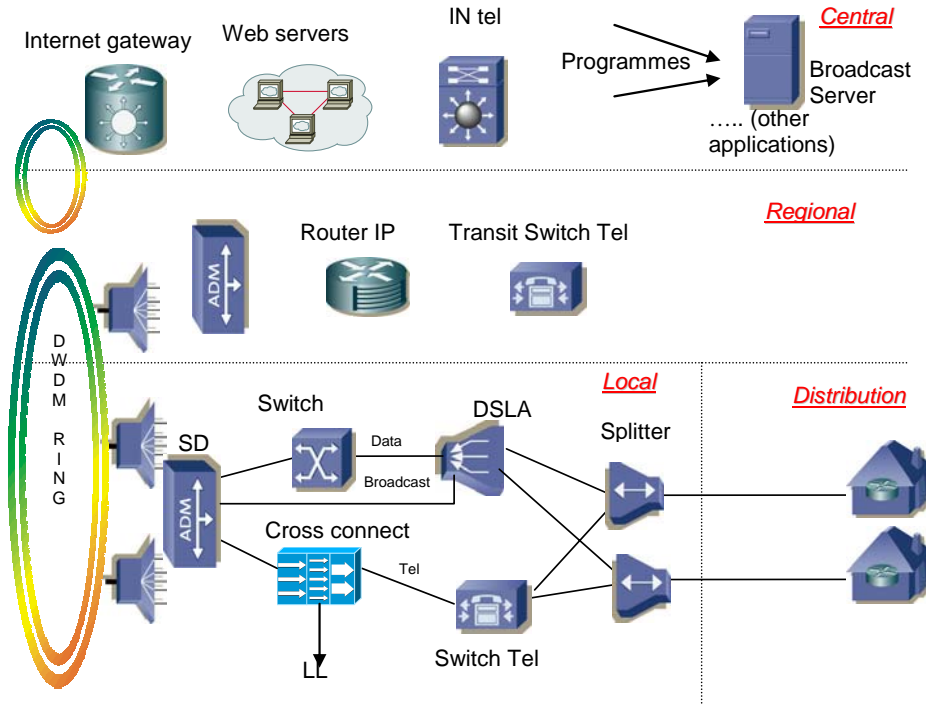
C. RUTTEN
Lid van de Raad

E. VAN HEESVELDE
Voorzitter van de Raad

BIJLAGE : SCHEMATISCHE VOORSTELLING NETWORK

De onderstaande schematische voorstellingen geven ter informatie een synthetische kijk op de ontwikkeling van NGN's. Het gaat om theoretische schema's die geenszins vooruitlopen op de technische oplossingen die Belgacom zal toepassen.

Het huidige netwerk :



Een NGN netwerk :

